

SLAVICA SLOVACA

Ročník 52 • 2017 • 2

SLAVISTIKA

Hlavný redaktor: Peter Žeňuch

Redakčná rada:

Desislava M. Atanasova (Bulharsko), Mojmir Benža, Václav Čermák (Česká republika),
Mária Dobriková, Ján Doruľa, Júlia Dudášová-Kriššáková, Adriana Ferenčíková,
Martin Hurbanič, Daniela Konstantinová (Bulharsko), Jaromír Krško,
Ján Lukačka, Šimon Marinčák, Zuzana Profantová, Ján Stradomski (Poľsko),
Elena S. Uzeňovová (Ruská federácia), Cyril Vasil' (Taliano), Peter Zubko, Peter Žeňuch

Výkonná redaktorka: Katarína Žeňuchová

Technický redaktor: Juraj Molčányi

Adresa vydavateľa a sídlo redakcie:

© Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava, IČO: 31750940

© Slovenský komitét slavistov, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava, IČO: 30842913

OBSAH

ŠTÚDIE

E. UZENEVA: St. Nicholas in the folklore of the Old Believers in Bulgaria	103
A. E. БОЧКАРЕВ: О жалости и смежных понятиях в русском языковом сознании	110
M. ВАЛЕНЦОВА: Моравская и сilesкая демонология в чешско-словацком культурном ареале	122
M. HRIBOVÁ: Historické a kultúrne kontexty slovenských nárečí v Srbsku I.	133

ROZHLADY

P. ŽEŇUCH: Komisie pri Medzinárodnom komitáte slavistov – postavenie a činnosť. <i>Aktuálny stav a perspektívy</i>	150
J. DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ: Významné dielo o dejinách slovenčiny v predpisovnom období Doruľa, J.: Slováci medzi starými susedmi / Môžu byť aj Slováci starí? Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Slovenský komitét slavistov. 2015. 488 s.	162
R. LAPKO: Ján Švec-Slavkovián a jeho preklad breviára	168

SPRÁVY A RECENZIE

P. ŽEŇUCH – J. DORULA: Informácia o akreditačnom hodnotení činnosti Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV za roky 2011-2015 medzinárodným panelom zahraničných expertov	177
J. SKLADANÁ: Optimistických osemdesiat rokov profesora Ivora Ripku	181
P. ŠMERINGAIOVÁ – M. STRÝČKOVÁ: Konferencia Liturgické jazyky v duchovnej kultúre Slovanov	182
M. PROKIPČÁKOVÁ: Konferencia o slovanskej hymnografii vo Viedni	183
M. CHOCHOL: Zasadnutie Medzinárodnej komisie pre Slovenský jazykový atlas na Slovensku	184
S. ZAVARSKÝ: ALMÁSI, G. – ŠUBARIĆ, L. (eds.): Latin at the Crossroads of Identity. The Evolution of Linguistic Nationalism in the Kingdom of Hungary	186
M. PROKIPČÁKOVÁ: ŽEŇUCH, P. – NIKOLOVA, S. (eds.): Kliment Ochridský a jeho prínos pre slovanskú a európsku kultúru	189
L. WILŠINSKA: ŽEŇUCHOVÁ, K. – КИТАХОВА, М. – ŽEŇUCH, P. (eds.): Jazyk a kultúra v slovanských súvislostiach (zo slovanskej etnolingvistiky)	190
J. BILSKÝ: Pádový synkretizmus v slovanských jazykoch	192

SLAVICA SLOVACA

Ročník 52 • 2017 • 2

SLAVISTIKA

tradiáciach jednotlivých slovanských národov. Na základe zachovaného pramenného materiálu západoslovanskej proveniencie v širšom slovanskom kontexte sa autor nazdáva, že koreň *jar môže odkazovať na najvyššiu sakrálnu sféru predpokladanej praslovanskej mytológie, ktorá sa špecificky odlačila v priestore naratívneho folklóru ako jeden z viacerých inšpiračných vplyvov.

Štúdiu *Niekoľko údajov o vzniku, vývine a významoch pomenovaní Rusín, Rusnák a Ukrajina* Ján Doruľa venuje výkladom spomenutých pojmov Rusín, Rusnák a Ukrajina, pričom svoj výskum opiera o mnohé slovanské i neslovanské pramene.

Gabriel Rožai sa v príspevku *Odras slovensko-ukrajinsko-rusínskych etnických a jazykových kontaktov v toponymii východného Gemera* zaoberá toponymiou šiestich východogemerských obcí, ktoré vznikli počas valaskej kolonizácie, resp. boli valaským obyvateľstvom postupne dosídlené (Rejdová, Hanková, Gočovo, Vlachovo, Vyšná Slaná a Pača). Autor svoju pozornosť venuje najmä jazykovým špecifikám.

V štúdiu *Paraliturgická pieseň a nprecronšútie v kontexte byzantsko-slovanskej tradície na Slovensku. Etnicko-konfesionálny a etnolingvistický pohľad* Peter Žeňuch predstavuje paraliturgickú piesňovú tradíciu na východnom Slovensku. Autor vyslovuje konštatovanie, že aj paraliturgické piesne môžu byť prameňom etnolingvistického skúmania vzťahu medzi jazykom a kultúrou, nakoľko sú v tesnom spojení nielen s ľudovým, ale aj s liturgickým prostredím, s liturgickým cirkevnoslovanským jazykom.

Martin Golema sa v štúdiu *Etnolingvistické poznámky k niektorým veľkopôstnym symbolom a postavám u západných Slovanov (pučálka, mazanec, Heľuška/Helička)* sústreďuje na symboliku vybraných veľkopôstnych pokrmov a postáv v západoslovanskej kultúre (napr. pučálka, mazanec/pomazanec a postava z detských obradových hier Heľuška/Helička/Mariška)

Tému *Spôsoby rozprávania o priestore a symbolika priestorových kategórií v slovesnom folklóre na príklade slovenskej čarovnej rozprávky* objasňuje vo svojom príspevku Martina Bocánová. Poukazuje na fakt, že rozprávkový text je mnohoznačný, viacrozmerný a viacvrstvový, a preto pripúšťa aj rozličné prístupy bádania. Vďaka tomu je možné chápať čarovnú rozprávku ako výchovný i motivačný prostriedok a tiež ako text, ktorý zachytáva spôsoby myslenia o reálnych či predpokladaných javoch.

Svetlana Vašíčková v štúdiu *Cyrilské rukopisy karpatskej proveniencie ako zdroj etnolingvistického výskumu* prezentuje vybrané cyrilské pramene karpatskej proveniencie, ktoré ponúkajú mnohé podnety pre výskum rozličných etnolingvistických aspektov slovanskej kultúry medzi slovanským Východom a Západom.

Pozdravy v bulharskom a slovenskom jazyku skúma príspevok *Поздравите в българския и словакия език – някои линвокултурологични аспекти*, ktorého autorkou je Daniela Konstantinová. Komparáciou poukazuje na konkrétne jazykovo-kultúrne aspekty, z ktorých uvádza napr. faktor súvisiaci s geograficko-historickou mentalitou.

Jaromír Krško prispel svojou štúdiou *Nové onomastické výskumy vo svetle etnolingvistiky a kultúrnej antropológie*. Autor konštatuje, že novšie onomastické výskumy poukazujú na dôležitosť prepojenia výskumov iných vedeckých disciplín orientovaných na človeka.

V príspevku *Jazykový obraz sveta Slovanov a ich ussedov na porovnávacom základe. Spolupráca s poľskou etnolingvistikou* sa Katarína Dudová venuje etnolingvistickým výskumom v Poľsku (Lublín), v Rusku (Moskva) i v Bulharsku (Sofia), kde sa otvorili významné etnolingvistické centrá. Spolupracuje s nimi aj slovanská etnolingvistika, ktorá pre súčasný výskum jazyka ako kultúrneho fenoménu čerpa predovšetkým z rozsiahlych poznatkov o slovanskej ľudovej slovesnosti, o nárečiach jednotlivých regiónov, ako aj z bohatých dejín zberateľstva a folkloristiky na Slovensku. Autorka sa špeciálne venuje kognitívne zameraným etnolingvistickým výskumom, ktoré sú metodologicky i terminologicky prepojené s Lublinskou etnolingvistickou školou.

Alena Záborská uzatvára autorské štúdie svojím príspevkom *Jazykovo-kultúrne súvislosti vo vtípoch*. Analýzou slovanských vtípo v príspevku približuje tematicky rozmanité druhy etnických vtípo ako útvarov reflektujúcich jazykové a kultúrne špecifiká daného etnika.

Knižnú publikáciu *Jazyk a kultúra v slovanských súvislostiach (zo slovanskej etnolingvistiky)* v závere dopĺňa aj obrazová príloha s portrétmi referentov zo spomínanej medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencie. Monotematický súbor štúdií sprístupňuje aktuálne etnolingvistické výskumy v slovanskom historickom, jazykovom a kultúrno-spoločenskom kontexte, a to prostredníctvom synchronno-diachronného a komparatívneho výskumu slovanských jazykov a kultúr. Do rúk sa tak čitateľovi dostáva hodnotná publikácia, ktorá prináša dôležité výsledky o účasti Slovanov na formovaní európskeho historicko-kultúrneho a spoločenského prostredia.

Lubomira Wilšínská

Pádový synkretizmus v slovanských jazykoch

Publikácia je výstupom z grantovej úlohy projektu VEGA Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied *Dynamické procesy v súčasnej jazykovednej slavistike III*, č. 1/0383/17 (2017 – 2019).

V roku 2017 vychádza ďalšia monografia prof. PhDr. Pavla Žiga, CSc. so zameraním na morfológický vývin slovanských jazykov pod názvom *Vývin substantívnej deklinácie v slovanských jazykoch* (Žigo, P.: Vývin substantívnej deklinácie v slovanských jazykoch. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017. 118 s.). Publikácia tematicky a filozoficky nadväzuje na predošlú autorovu monografiu (Žigo, P.: Analógie a anomálie v substantívnej deklinácii slovanských jazykov. Bratislava: VEDA, 2012. 176 s.). Posledná monografia P. Žiga je formálne rozdelená do troch kapitol bez názvu, ktoré ohraničuje úvod a záver. V úvode (s. 5 – 6) je ako východisko práce uvedená bohatá výskumná materiálová báza, ktorú aj v tejto autorovej monografii predstavuje *Slovanský jazykový atlas*. P. Žigo uvádza, že v tejto práci sa zameriava na zmenu, ktorá sa v rámci vývinu morfológických štruktúr prejavili nielen z areálového (ako autor deklaruje, základnou myšlienkou jeho prístupu k explanácii substantívnych

tvorov je ich dvojdimenzionálne chápanie – nielen v čase, ale aj v konkrétnom priestore), ale aj z typologického hľadiska. V tomto vidíme autorovu perspektívu, ktorá v neďalekej budúcnosti môže smerovať k ucelenej monografii o morfológickej typológii slovanských jazykov – podobne ako monografia J. Dudášovej-Kriššákovovej (Dudášová-Kriššáková, J.: Fonologický systém slovanských jazykov z typologického hľadiska. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2014. 224 s.) o fonologickej typológii slovanských jazykov.

V prvej časti prvej kapitoly (*Základné východiská interpretácie*, s. 7 – 10) autor deklaruje, že na začiatku diferenciácie morfológickej štruktúry stálo obdobie stabilizácie fonologických štruktúr. Podľa P. Žiga podstata variantných koncoviek vyplýva z toho, že už východiskový stav bol podmienený fonologických statusom tvarotvornej bázy. Autorovo názvom spočíva v tom, že zmeny v deklinačnej prestavbe substantív interpretuje na pozadí všeobecnelingvistických princípov. O tejto skutočnosti napovedá aj samotný názov predošlej monografie P. Žiga (Žigo, P.: Analógie a anomálie v substantívnej deklinácii slovanských jazykov. Bratislava: VEDA, 2012. 176 s.). Z metodického hľadiska pozitívne hodnotíme fakt, že pri výklade morfológických zmien z pohľadu P. Žiga treba používať metódu, ktorá by mechanicky nepodliehala vývinovým procesom len jednej jazykovej roviny, ale by vyvážene rešpektovala interakciu morfológických zmien so zmenami v iných jazykových rovinách.

Druhá časť prvej kapitoly je pomenovaná podľa podstaty procesu deklinačnej prestavby substantív (*Zmena paradigmy: od formy k významu*, s. 10 – 23), kde sa autor kriticky vyjadruje k diferenciácii genitívnych tvarov maskulín (*od prsta, od krstu*) podľa kritéria abstraktum – konkrétnum, pretože v jazyku existujú tvary *od dymu, od medu, od domu* a uvedené kritérium P. Žigo považuje za pseudokritérium, rovnako ako aj vysvetľovanie maskulinnej genitívnej prípony *-u* podľa zakončenia koreňovej morfémy na veláru. Z pohľadu autora tieto javy treba vysvetliť na pozadí prirodzeného vývinu jazyka – dnešné genitívne tvary maskulín s relačnou morfému *-u* vznikli z verb. Napríklad *od davu* (<*daviti – tlačiť), *od svalu* (<*svaliti – zhrnúť na kopu), *od stohu* (<*steg- - vrázať) a pod. Tvary *od medu, od čaju* sú vysvetlené tak, že patria k látkovým substantívam a pôvodne sa morfológicky diferencovali významy typu *liečivý účinok *meda a *čaja*, ale *lyžička medu a čaju*. Pripomíname, že pri slove *med* nemožno obísť ani diachrónne hľadisko, keďže tu ide o pôvodný u-kmeň. Ako vidíme z vyššie uvedených príkladov, z pohľadu bádateľa dnešné genitívne tvary maskulín s príponou *-u* sú buď látkové substantíva alebo deverbatívny význam. Tvar *zo stroja* P. Žigo vysvetľuje spôsobom, že uvedená lexéma už veľmi dávno stratila svoj deverbatívny význam a dost' skoro za začlenila do pôvodnej jo-kmeňovej deklinácie (na tomto mieste sme zaznamenali jednu odbornú diskrepanciu, ktorá akiste unikla autorovej pozornosti. Na s. 16 v poslednom riadku je slovo *stroj* začlenené k ja-kmeňom. Podobne aj na s. 25 je tvar **mžb* zapísaný s tvrdým jerom na konci).

V poslednej časti prvej kapitoly (*Stabilizácia morfológických štruktúr*, s. 24 – 29) je schematicky (obrázok č. 5 na s. 29) zobrazená deklinačná prestavba medzi pôvodnými praslovanskými kmeňmi a súčasnými vzormi v slovenčine.

Uvedená schéma autora prívádza k úvahe, či pomer východiskového (deklinačia založená na formálnom kritériu) a finálneho stavu (systém klasifikačných tried založený na významovom kritériu) nepripomína skôr chaos, preto v prvej časti druhej kapitoly (*O chaosu k bifurkáciám*, s. 30 – 41) P. Žigo považuje za potrebné vymedziť interpretáciu tohto pojmu, pričom pripomína, že tento termín nemusí mať výhradne negatívne konotácie. Kladne hodnotíme, že k explānácii tohto pojmu autor pristupuje zo širokého filozofického kontextu, čím skúmaná problematika nadobúda interdisciplinárny charakter. Pri vysvetľovaní dynamických procesov v jazykovede autor nachádza paralely nielen vo filozofii, ale aj v prírodných vedách – najmä vo fyzike. Ide napr. o teóriu chaosu a multifurkačné procesy vo vývine jazyka. V kontrakcii typu *vokál -j- vokál* (**pojas* > *pás*) P. Žigo vidí paralelu so zákonom o zachovaní energie. Prirodzené zmeny v jazyku sú z pohľadu bádateľa nevrátne a neperiodické. Výsledkom týchto zmien má byť akýsi idealizovaný prototyp. Zmeny v deklinačnom systéme substantív podľa P. Žiga nastali v čase, keď sa prestávajú rešpektovať pôvodné hranice štruktúr a modifikuje sa vzťah medzi formou a obsahom. V závere tejto časti druhej kapitoly je vyjadrené konštatovanie, že historická jazykoveda prestáva byť služobníckou deskriptívnu vedou a stáva sa plne rešpektovaným prostriedkom všeobecného poznávania podstaty jazyka.

V druhej časti druhej kapitoly (*Bifurkácie, či multifurkácie?*, s. 41 – 51) sa autor zamýšľa nad vhodnosťou používania termínu *bifurkácia* v procese jazykových zmien. Týmto termínom sa označuje rozštiepenie, rozdzvojenie na dve vetvy. Uvedené procesy v prírodných a technických vedách nastávajú v momente, keď dôjde k narušeniu pôvodnej rovnováhy, ktorú udržiava nejaký riadiaci parameter. V praslovanskej substantívnej deklinácii týmto riadiacim parametrom bola forma, lenže na rozdiel od prírodných vied vo vývine jazyka nemožno presne definovať miesto, kedy došlo k uvedomaniu si konkurencie kmeňového (formálneho) a rodového (významového) klasifikačného kritéria (Žigo, P.: Vývin substantívnej deklinácie v slovanských jazykoch. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017. 118 s.). V tejto časti práce bádateľ upozorňuje na limity synchrónnej kartografickej interpretácie jazykového javu, ktorá bez náležitého komentára vytvára skreslený obraz. Napríklad relačná morféma *-om* v I sg. feminín v poľských nárečiach má úplne iný (hláskoslovný) pôvod ako rovnaká prípona v totožnom gramatickom tvare v srbských, chorvátskych a bosnianskych nárečiach, kde ide o výsledok pádového synkretizmu maskulín a feminín. Táto časť druhej kapitoly je ukončená komparáciou uniformnej a morfotaktickej transparentnosti v západoslovanských jazykoch, vychádzajúc z R. Kamenárovej (Kamenárová, R.: Gramatické kategórie maskulín a ich vplyv na vývin západoslovanských jazykov. In: Ballová, K. – Králik, L. – Múcsková, G. (ed.): Jazykovedné štúdie XXXII. Prirodzený vývin jazyka a jazykové kontakty. Bratislava: VEDA, 2015, s. 195 – 202).

Ďalšia časť druhej kapitoly (*Disproporcie genetickej – areálovej – typologickej klasifikácie*, s. 51 – 59) je koncentrovaná na distribúciu relačnej morfémy *-ovi* na slovanskom jazykovom území, pričom je tento stav zobrazený na dvoch mapách – jedna so štátnymi hranicami a druhá bez nich, čím autor dokazuje, že slovanský jazykový areál sa v porovnaní s jeho genetickým členením areálovo a ty-

pologicky preformoval. Tento jav P. Žigo dokumentuje aj gramatikalizáciu predložkových konštrukcií v macedónskych, bulharských, torlackých a prizrenských nárečiach – pre bližšie porovnanie používania predložiek v slovenčine a v bulharsčine pozri štúdiu N. Nikolova (Nikolov, N.: Predložnata repera v blharskija i slovaškija jezik. In: Kaporová, K. (ed.): *Dynamické procesy v súčasnej sľviastike*. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie 3. – 4. novembra 2016 pri príležitosti 80. narodenín doc. PhDr. Vasilfa Jabura, CSc., a 20. výročia založenia lektorátu bulharského jazyka na Prešovskej univerzite. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2016, s. 301 – 321.).

Vychádzajúc z týchto skutočností P. Žigo v nasledujúcej časti druhej kapitoly (*Sociálna a kultúrna kontinuita*, s. 59 – 76) explicitne formuluje tézu, že nemožno stotožňovať genetickú klasifikáciu slovanských jazykov a ich morfológický vývin. Jednotlivé analýzy o morfológickom vývine slovanských jazykov autora privádzajú k poznatku, že pojem *bifurkácia* v lingvistickom kontexte treba vnímať s istými limitmi, pretože o bifurkácii v jazyku možno hovoriť len pri binárnom triedení jazykových jednotiek. Z autorovho pohľadu o *bifurkácii* v jazykovede možno hovoriť napr. v súvislosti s protikladnými vlastnosťami foném v slovenčine alebo pri binárnom členení autosémantických slovných druhov v češtine.

Z toho dôvodu v poslednej časti druhej kapitoly (*Preto multifurkácie*, s. 76 – 81) sa autor zamyšľá nad alternatívnym pomenovaním procesu deklináčnej prestavby v slovanských jazykoch. Pôvodné praslovanské kmene sa rozvetvili nie iba do dvoch, ale do viacerých skloňovacích typov (vzorov), a tak tu išlo o mnohonásobné (nie iba dvojité) vetvenie pôvodných praslovanských deklináčnych tried. Preto v tomto kontexte P. Žigo navrhuje vzdať sa pojmu *bifurkácia* a nahradiť ho výstižnejším pojmom *multifurkácia*, čo vo všeobecnosti znamená mnohonásobné vetvenie. Proces, ktorým sa zmenil východiskový stav do súčasnej podoby, autor vníma ako *multifurkačný proces* a predpokladané východisko zmien (vetvenia) bádateľ navrhuje vnímať ako *multifurkačný bod*.

Súhlasíme s autorom, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je v tomto kontexte výstižnejšie používať pojem *multifurkácia* oproti *bifurkácii*. Slovenčina sa dnes vyznačuje vyšším počtom skloňovacích typov (vzorov) oproti stavu v praslovančine, preto tu možno hovoriť o multifurkácii, lebo došlo k rozvetveniu pôvodnej deklináčnej sústavy do viacerých skloňovacích typov. Nazdávame sa, že o multifurkácii nemožno hovoriť pri morfológickom vývine substantív v južnoslovanských a vo východoslovanských jazykoch. P. Žigo schematicky zobrazuje morfológický vývin substantív aj v nezápadoslovanských jazykoch. Z uvedených obrázkov vyplýva, že súčasné nezápadoslovanské jazyky sa vyznačujú nižším počtom skloňovacích vzorov, resp. deklináčnych typov a aj zo zobrazených schém sa nám javí, že pri deklináčnej prestavbe substantív v nezápadoslovanských jazykoch nejde o vetvenie, ale skôr o zbiehavé procesy, čoho výsledkom je jednoduchší deklináčny systém oproti praslovančine.

Z nášho uhla pohľadu sa nám nie úplne najvýstižnejší zdá aj pojem multifurkačný bod. Tento termín v nás evokuje konkrétny bod, miesto na časovej osi – napr. presný rok, ba možno aj dátum. P. Žigo správne uvádza, že nemožno presne určiť miesto, kedy došlo k uvedomova-

niu si konkurencie kmeňového (formálneho) a rodového (významového) klasifikačného kritéria, a preto presnejšie sa nám javí pomenovanie napr. multifurkačný (časový) úsek alebo multifurkačná (časová) plocha oproti pojmu multifurkačný bod. Aj v kartografii, v matematike, resp. v súradnicovom systéme sa *bodom* či *miestom* označuje poloha na mape, ktorá má presne stanovené geografické súradnice (napríklad sídlo), kým *plocha* zaberá priestorovo širšie vymedzené územie, napríklad jazero. Bližšie pozri napr. J. Pravdu (Pravda, J.: *Stručný lexikón kartografie*. Bratislava: VEDA, 2003, 326 s.).

Na začiatku tretej kapitoly na pozadí lexikálnej roviny je analyzovaný protiklad *Cudzosť – inakosť – súčasný „objav“*, alebo *náštira stabilis* (s. 82 – 88). Druhá časť poslednej kapitoly prezentuje autorovo *Súčasnú vnímanie prirodzenosti, inakosti a cudzosti* (s. 88 – 95), kde v úvode autor opäť vychádza z poznatkov z astrofyziky a jazykové zmeny v čase prirovnáva k cestovaniu cez červiu diery. Bádateľ sa tu dopracováva k záveru, že prvok, ktorý na počiatku hodnotíme ako cudzí, môže byť cudzí geneticky, ale môže byť cudzí aj napriek tomu, že geneticky cudzí nie je, čím sa autor vracia k disproporcii medzi areálovou a typologickou klasifikáciou slovanských jazykov.

V tretej časti tretej kapitoly (*Protirečenia a perspektíva*, s. 95 – 98) si autor uvedomuje, že morfológická problematika sa svojou podstatou odlišuje od dynamickejšie sa prejavujúcej lexikálnej roviny a že morfológická rovina v porovnaní s lexikálnou je „fenomén vyššieho rangu“ (Žigo, P.: *Vývin substantívnej deklinácie v slovanských jazykoch*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017, s. 98.). V koncovej rámcovej časti monografie (*Záver*, s. 99 – 102) P. Žigo svoje úvahy uzatvára konštatovaním, že substantívna deklinácia slovanských jazykov, jej vývin, zmeny a dynamika ostávajú pre svoju komplexnosť jedným z nevyčerateľných zdrojov lingvistických výskumov.

Monografia *Vývin substantívnej deklinácie v slovanských jazykoch* (Žigo, P.: *Vývin substantívnej deklinácie v slovanských jazykoch*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2017. 118 s.) je koncipovaná v logických nadväznostiach so zreteľom na autorov dlhoročný objekt výskumu – slovanskú morfológiu. Z formálneho hľadiska čitateľovi funkčne pomáhajú pri orientácii v problematike poznámky pod čiarou a náležité obrázky (väčšinou nárečové mapy a schémy zobrazujúce deklináčnu prestavbu substantív v slovanských jazykoch). Nimi autor konkretizuje na príkladoch všeobecné tvrdenia. Bádateľ v monografii ponúka inovatívny pohľad na procesy pádového synkretizmu v slovanských jazykoch a nárečiach, pričom svoje interpretácie morfológických vývinových zmien opiera o bohatý výskumný materiál (*Slovanský jazykový atlas*) a do svojich úvah implementuje najnovšie poznatky zo všeobecnej jazykovedy (najmä aplikácia všeobecnolingvistických princípov na morfológický vývin slovanských jazykov). P. Žigo skúmanú problematiku analyzuje v širokom slavistickom (i neslovanskom) a interdisciplinárnom kontexte, kde svoje úvahy o vývine jazyka prepája s poznatkami z prírodných vied. Uvedená monografia nepochybne prispela nielen k poznaniu národného jazyka ako celku, ale má potenciál udávať smer i v ďalšom rozvoji teórie jazyka.

Jozef Bilský

Menný register

- Абрамов, Ф. 113, 115
 Адамович, Г. В. 118
 Afeltowicz, В. 29, 34
 Ахматова, Е. 22
 Ахшарумов, Н. Д. 18, 19, 20
 Айтматов, Ч. 120
 Аксаков, С. Т. 20
 Аксакова, И. С. 83
 Аксенов, В. 19, 22, 113
 Alámsi, G. 187
 Алданов, М. А. 120
 Алексеев, Г. 22
 Алексеенко М. А. 29, 34
 Алексиевич, С. 113
 Алексин, А. 23
 Алефиренко, Н. Ф. 29, 34
 Alexander Macedoňski (Wielki)
 47, 51
 Alexejeva, G. 183
 Alexievič, P. 68
 Alinci, M. 123
 Алмазов, А. И. 56, 57
 Almási, G. 186, 188
 Ambruš, I. M. 133, 149
 Амфитеатров, А. В. 23, 120
 Анастасова, Е. 103, 105, 106
 Андреев, Л. Н. 24, 118
 Andrejčin, L. 13
 Анненков, Ю. П. 112
 Anton, M. 30
 Antropaň, M. P. 185
 Anusiewicz, A. 10
 Апресян, Ю. Д. 111, 121
 Арбагов, Г. 114
 Арцыбашев, М. П. 24, 116, 117
 Архангельская, А. 4
 Arganz, M. 57, 59
 Арутюнова, Н. Д. 20, 25, 119,
 121
 Aspraas, P. 188
 Астафьев, В. 21, 24, 114, 115,
 116, 117
 Atanasovová, D. 184
 Augustyn, sv. 52, 54
 Авдеев, М. В. 22
 Аверинцев, С. С. 119, 121
 Аврамова, Цв. 12
 Азаров, Ю. 24
 Азольский, А. 21, 22, 112
 Vačinský, A. 67
 Баевский, В. 120
 Baevová, V. 100
 Bajza, J. I. 99, 164
 Бакланов, Г. Я. 20
 Бакони́на, М. 116
 Балан, Ал.-Теод. 13
 Baláž, C. 135, 140, 141, 149
 Balbín, B. E. SJ 75
 Balleková, K. 193
 Baltazár Magin, J. 77
 Barankovová, H. S. 183
 Barkóci, F. 76
 Bārlieva, S. 182
 Bartko, L. 87-88
 Bartmiňski, J. 158
 Bartolomaeides, L. 187
 Bartoš, F. 124, 126, 127, 128,
 129, 130, 131
 Батюго, А. И. 120
 Batko-Tokarz, B. 9
 Bazilovič, J. J. 67, 68, 74
 Ве́чка, J. V. 29, 34
 Белов, В. 22, 23, 120
 Белова, О. В. 47, 108, 183, 191
 Белоусова, В. 20
 Белый, А. 116
 Bel, M. 77, 163, 167, 186
 Beřakovová, E. 100, 183
 Bělič, J. 184
 Beltechí, E. 123
 Benedyktowicz, Z. 45
 Benka, M. 176
 Берберова, Н. Н. 114
 Бердяев, Н. 110, 121
 Бердяева, Н. 119
 Березин, В. 21
 Берсенева, А. 112
 Bernolák, A. 36, 76, 77, 92,
 164, 167, 182, 189, 191
 Бестужев, Н. А. 24
 Бестужев-Марлинский, А. А. 19
 Вежбицкая, А. 121
 Bianu, I. 51
 Bielik, F. 135, 140, 141, 149
 Bilský, J. 192-194
 Bingham, J. 73
 Битов, А. 112
 Bjeletić, M. 185
 Bláha, O. 92
 Blanár, V. 88
 Боборькин, П. Д. 120
 Bocánová, M. 192
 Бочкарев, А. Е. 16-26, 110-121
 Bodea, C. C. 47, 48, 54
 Богдан, А. 20
 Богославская, О. Ю. 25
 Бояшов, И. 24
 Vojojić, D. 182
 Boldocký, S. 148
 Бондарев, Ю. 114
 Bonazza, S. 158
 Воšáni, S. 37, 38, 39, 40
 Botík, J. 133, 148
 Botíková, M. 133, 148
 Boyle, J. A. 51, 54
 Boysak, B. 69
 Божилова, М. 14
 Браво, А. 20, 21
 Брезински, Ст. 13
 Брюсов, В. Я. 112, 115, 120
 Бродский, И. 24
 Brock, P. 77
 Brtáňová, E. 97
 Бубеннов, М. 113, 117
 Búda, J. 169, 174, 175
 Bugel, W. 183
 Буйда, Ю. 22
 Булгаков, М. А. 118
 Бульгина, Т. В. 17, 25
 Bulykinová, A. 184
 Бунин, И. А. 117, 120
 Буслаев, Ф. И. 114
 Buzássyová, L. 188
 Быков, В. 23, 113, 115
 Cambel, S. 99
 Caprini, R. 123
 Cartoian N. 54
 Celinić, A. 185
 Ciaușanu, Gh. F. 48
 Cieszyńska, B. 157
 Clemençon, R. 158
 Цоллер, В. Н. 29, 34
 Contossopoulos, N. 123
 Csáky, M. 187

- Цуриков, Н. 116
 Цветаева, М. И. 117
 Cviková, J. 6, 7, 8
 Cyril, sv. 77
 Чайковская, А. 115
 Čarповић, J. 138, 148, 187, 188
 Чарская, Л. А. 120
 Чехов, А. П. 19, 114
 Чехов, М. А. 115
 Чернышева, М. И. 159
 Červinský, J. J. 77, 79
 Čsmedžiev, D. 189
 Чивилихин, В. 21
 Чижов, Е. 115
 Čtejrková, S. 4, 5
 Czubová, H. 191
 Чуковская, Л. К. 21, 112, 115
 Чуковский, К. И. 117
 Данилюк, С. 21
 Danalache, T. 48, 54
 Daneš, F. 5
 Давыдов, Ю. 19, 115
 Daхner, Š. 167
 Dayton, L. 54
 de Courtenay, J. B. 9
 Dębowiak, P. 185
 Dejkova, Ch. 185
 Delatte, L. 57
 Демьянков В. З. 29, 34
 Dežerický, P. I. SchP 100, 186
 Дивов, О. 21, 115
 Djablová, K. 184
 Djoković, P. 184
 Добросклонская, Т. Г. 27, 28, 34
 Dobříková, M. 89-90
 Dobšinský, P. 128, 129, 182, 189, 191
 Доценко, В. 113
 Doležal, P. 77
 Doliński, I. M. 185
 Dolník, J. 33, 34
 Домбровский, Ю. О. 21, 24, 113, 115, 117
 Dođuľa, J. 36, 43, 99, 151, 162-167, 177-180, 182, 192
 Достоевский, Ф. М. 19, 20, 115, 117, 118, 120
 Дошен, М. 82
 Довлатов, С. 19, 20, 22, 113
 Драгунский, Д. 118
 Дружинин, А. В. 23
 Дудинцев, В. 21, 22
 Dudášová-Křiššáková, J. 97, 162-167, 193
 Dudok, D. 138, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 149
 Dudová, K. 92, 97, 192
 Дукова, У. 122, 129
 Дуличенко, Д. 158
 Дурнов, Л. 114
 Дускаева, Л. 158
 Đurica, J. 69, 71, 72
 Dvornická, L. 185
 Dubo, A.V. 123
 Dževiecka, E. 190
 Djačenko, G. 69, 71, 72, 73
 Дяченко, С. 22
 Дяченко, М. 22
 Ђорић, Б. 92
 Ефремов, И. А. 19
 Эфрон, А. С. 117
 Екимов, Б. 23, 113
 Eklund, G. 123
 Елдъров, С. 80, 81
 Елизаров, М. 20, 113, 114
 Эренбург, И. Г. 23
 Еролова, Ё. 104, 106
 Ерофеев, В. 115, 116, 117
 Эртель, А. И. 118
 Есенова, Т. С. 29, 34
 Евдокимова, Р. 83
 Evert-Kappesowa, H. 52
 Evseev, I. 46, 47, 54
 Евтушенко, Е. 20, 24, 112, 117
 Farrugia, E. G. 72
 Fast, P. 159
 Федорова, Н. 19
 Feješ, J. 187
 Feník, J. 171
 Ferenčíková, A. 184, 185
 Flaker, A. 83
 Флоровский, Г. 117
 Fochi, A. 47, 54
 Форш, О. Д. 120
 Franconie, H. 123
 Frančić, A. 185
 Fulla, L. 176
 Gábor, E. 191
 Gajda, S. 91, 152, 153, 154
 Gajdošová, H. 78
 Galkowski, A. 159
 Garzaniti, M. 157
 Gašparovič, I. 88
 Газданов, Г. А. 21, 116, 118
 Гейнце, Н. Э. 20, 23, 24
 Геласимов, А. 19, 24, 114
 Georgieva Keremidčieva, S. 185
 Геруц, К. 80, 86
 Герцен, А. И. 23
 Гинзбург, Е. С. 116
 Гинзбург, Л. Я. 117
 Gladkova, H. 158
 Glovňa, J. 91-92, 97
 Глуховский, Д. 24
 Goar, J. 57, 68
 Гоголь, Н. В. 23
 Голицын, С. М. 116
 Голяховский, В. 113
 Golema, M. 192
 Гордеевы, В. 118
 Горлин, С. 120
 Горький, М. 112, 113, 114, 115, 117, 118
 Грачев, А. 18, 19
 Грекова, И. 116
 Грекова, И. 18
 Gregor, J. 27-34
 Gregorík, P. 88-89
 Grešlík, V. 97
 Григоренко, А. 19, 117
 Гроссман, В. 112, 113, 116, 118
 Гроссман, В. 21, 22, 23
 Грот, К. Я. 84
 Grochowski, M. 158
 Gryglewski, R. W. 50, 54
 Grzesik, R. 159
 Гура, А. В. 128
 Guruianu, V. 52
 Hammer, S. 50, 51, 54
 Hammerová, L. 181
 Handke, K. 9, 10
 Hentschel, G. 159
 Herkaľ, I. 76, 77, 78, 79
 Herkaľ, J. 187
 Heruc, K. 81
 Hetényi, M. 190
 Hlásnik, P. 133, 149
 Hlinka, A. 167
 Hodoş, N. 51
 Holotík, E. 35, 43
 Homér 77
 Horecký, J. 88
 Hrdinová, E. M. 183

- Hříbová, M. 133-149
Hrubaničová, I. 167
Hrucenko, P. J. 185
Hurban, J. M. 164, 187
Hurbanič, M. 189
Хазанов, Б. 20
Хобзей, Н. 128
Ходасевич, В. Ф. 114, 116
Chochol, M. 184-186
Хорольский, В. В. 29, 34
Chovan, J. 36
Chyzostom Hanulík, P. J. 100
Игнатъев, А. А. 115
Игнатъев, Н. П. 83
Ильин, Е. П. 25, 121
Ильинкова, Т. 115
Imrichová, M. 181, 182
Ireínová, M. 185
Isačenko, A. 92
Искандер, Ф. 21, 23, 112, 113, 114, 115
Иващенко, В. Л. 159
Иванов, А. 19, 20, 21
Иванов, В. В. 21
Иванов, Г. В. 117
Иванова, Д. 92, 93, 94
Иванова, Л. 117
Ivanič, P. 190
Изард, К. Э. 25, 110
Измайлов, А. 22
Jakobeus, J. 77
Jakubowicz, M. 157
Janczulewicz, P. 185
Jančovic, J. 133, 134, 137, 149
Janega, Š. 169
Janiszewski, P. 53, 54
Jankovskaja, Ž. 191
Javor, P. 135, 149
Ježek, V. 190
Joannou, P.-P. 58
Jozef II. 135, 164
Juráňová, J. 6
Jurišić, M. 185
Юзефович, Л. 112
Кабаков, А. 113
Кабанова, Н. М. 29, 34
Kačala, J. 75, 88
Kačić, L. 99, 100, 179, 183
Kálal, K. 124, 126, 127, 128
Kálal, M. 124, 126, 127, 128
Каменская, М. Ф. 114
Kamenárová, R. 193
Карабчевский, Н. П. 115
Карамзин, Н. М. 19
Karwatowska, M. 9, 11
Касаткин, Л. Л. 106, 159
Касьянова, Л. Ю. 28, 29, 34
Катаев, В. П. 115, 118
Катерли, Н. 22
Каверин, В. А. 113, 114, 116
Казакевич, Э. Г. 24, 117, 118
Казakov, Ю. 113
Kazmír, S. 124, 127
Káfer, S. 75
Kenda-Jež, K. 185
Keremidčieva, S. 185
Кио, И. Э. 112
Кириллин, А. 20
Кирилэ, Ф. 106
Kiriľovová, J. 191
Китанова, М. 96, 190, 191
Клычков, С. А. 19
Климонтович, Н. 19
Klimau, I. 182
Kliment Ochridský 94, 189
Klinger, J. 51
Klinger, W. 54
Klobušický, J. 60
Клушина, Н. И. 159
Kmeť, M. 133, 149
Кнопре, Ф. 117, 120
Kobová, E. 6
Кобугунка, Н. S. 185
Kosak, A. 67
Kosój, E. 44-54
Колдунова, И. Я. 29, 34
Колева Св. 104
Kollár, J. 165, 182, 187, 189, 191
Kollárová, P. 185
Конецкий, В. 18, 24
Konstantinová, D. 93-95, 97, 192
Kónyová, A. 36, 43
Kopitar, B. 166
Корогова, К. 194
Корина, Н. 92
Корнилов, В. 117
Koškova, M. 3-15, 97, 100, 191
Kott, Fr. Št. 124, 126, 127, 128, 129, 130
Kotulič, I. 36, 37, 43
Kovács, E. 75
Kovačić, J. 187
Кожевникова, Н. В. 112, 115
Крышук, Н. 22
Краева, И. 113
Крапивин, В. 113, 116
Краснов, П. Н. 114
Krajevčovič, R. 36, 37, 43, 75, 88
Kralčák, E. 91, 97
Králík, E. 90-91, 185, 193
Крестовский, В. В. 114
Кречмер, А. 92
Kredátusová, J. 97
Krekovičová, E. 133, 148
Kreuz, I. 184
Крюков, Ф. Д. 114
Krtman, D. ml. 77
Кроль, И. 33
Kroprej, M. 127
Krško, J. 97, 192
Крупин, В. 18
Крусанов, П. 20
Krzyżanowski, J. 51, 54
Kubicki, W. 52
Kuczynska, M. 184
Кучерская, М. 22, 115
Kujumdževa, S. 184
Кукольник, Н. В. 24
Kumin Horvat, M. 185
Кунин, В. 22
Kuncevič, L. P. 185
Куприн, А. И. 115, 116
Kurek, H. 159
Kutka, I. 67
Kútnik-Šmálov, J. 174, 176
Кузнецов, А. 114
Lalkovič, A. 78, 79
Ламанский, В. И. 84
Lapko, R. 168-176
Lašuková, V. 95-96, 97, 191
Lauková, S. 79
Лазарчук, А. 19
Łaziński, M. 157
Le Brun, P. 68, 72
Lecoutex, C. 51
Legkikh, V. 184
Legurská, P. 191
Lenčič, Š. 168, 171
Lepovský, L. 97
Леонов, Л. М. 19, 21, 116
Леонов, Н. 22, 23
Лермонтов, М. Ю. 18, 117

- Лесков, Н. С. 22, 23, 113, 117
 Левкиевская, Е. Е. 130
 Левонтина, И. Б. 110, 111, 121
 Liba, P. 79
 Личутин, В. 115
 Лифанов, К. В. 35
 Лихачев, Д. С. 92, 113
 Лиханов, А. 116
 Лиханова, С. 93, 94
 Лихоносов, В. 24
 Lichner, M., SJ 56
 Лимонов, Э. 24
 Липатов, В. 21, 116
 Липатова, С. Н. 54
 Липкин, С. 117
 Lipták, Š. 87-88
 Lischynsky, J. S. 69
 Ljevo-Ovčina, A. 185
 Луговская, Т. А. 24
 Лукашанец, А. А. 159
 Лукин, Е. 116
 Lukoviny, E. 183, 190
 Lupescu, M. 48
 Лурье, С. 117
 Macsovszky, P. 167
 Máčaj, A. 77
 Maďarová, Z. 6
 Mag, J. 176
 Magin, J. V. 187
 Magová, G. 167
 Magri, D. 70, 72, 73
 Máchal, J. 124
 Machek, V. 124, 125, 126, 127
 Маканин, В. 24, 115
 Malinowski, G. 54
 Małowist, M. 52
 Мамин-Сибиряк, Д. Н. 112, 114
 Мамлеев, Ю. 19
 Мариенгоф, А. 113
 Маринина, А. 19, 22, 24, 112, 114, 120
 Маркова, Е. 24
 Mária Terézia 135
 Marićová, A. 149
 Marinčák, Š. 56, 100, 189
 Матвеева, А. 113
 Mateos, J. 58
 Matičetov, M. 46, 54
 Matoľáková, A. 68
 Maxwell, A. 187, 188
 Мелкадзе, Н. В. 80
 Мельчук, И. А. 17, 25
 Menac-Mihalić, M. 185
 Mencej, M. 123
 Mengel, S. 182
 Menzel, T. 185
 Mervart, P. 71
 Mésároš, J. 36, 43
 Metod, sv. 77
 Меттер, И. 112
 Mičeva-Rejčevová, K. 191
 Mičko, P. 133, 149
 Miklošič, F. 166
 Miko, F. 3
 Милановић, А. М. 92
 Milenkovska, S. 185
 Miloradović, S. 185
 Minevová, E. 184
 Miodek, J. 10, 11
 Мосану, N. 123
 Мокиенко, В. М. 28, 29, 34, 158
 Мороз, А. Б. 158, 183
 Moroz-Grzelak, L. 51, 54
 Можаяев, Б. 24
 Mráz, A. 139, 149
 Mrňávek, T. 55-66, 71
 Múcsková, G. 185, 193
 Мукаржовский, Я. 16, 25
 Müller, A. E. 58
 Münster, S. 54
 Муравьева, И. 113, 120
 Мурдаров, Вл. 12
 Muşlea-Bârlea, I. 47, 54
 Набоков, В. В. 115, 118
 Нагибин, Ю. М. 21, 24, 112, 114, 116, 117, 118
 Nahtigal R. 56, 64
 Najdenova, D. 100, 182, 190
 Naumow, A. 37, 43, 184
 Некрасов, Н. А. 19
 Нелин, И. 114
 Niculița-Voronca, E. 46, 54
 Niederle, L. 127, 129
 Nicholas, L. R. 98
 Никитина, С. Е. 105
 Николаева, Г. Е. 113, 114
 Николова, Н. 92
 Никонов, А. 115
 Никулин, Ю. 117
 Nikolov, N. 194
 Nikolova, S. 96, 189
 Nimčuk, V. V. 73
 Нова, У. 19
 Новикова, О. 19, 120
 Новицкая, В. С. 22
 Nováková, J. A. 183
 Novotný, F. 71
 Nowakowski, P. 52, 53, 54
 Očak, I. 84
 Окуджава, Б. 114, 117
 Olšavský, M. 69
 Ondrejka, K. 124
 Ondrejovič, S. 35, 43, 91
 Опу, С. 25
 Островский, А. Н. 18, 20, 114
 Ostertágová, A. 6
 Otrokoči, F. 188
 P. Paulín Bajan OFM 99
 Падучева, Е. В. 17, 18, 25
 Pageau, J. 50, 54
 Палей, М. 114
 Панайотов, В. 93, 94
 Панова, В. Ф. 22, 114, 115
 Pančevska, A. 185
 Панюшкин, В. 116
 Pastelij, I. 67
 Pašický, M. 77, 79
 Pauliny, E. 5, 10, 36, 43, 184, 190
 Павлов, О. 23
 Pavlovič, J. 183
 Pavlovičová, K. 183
 Rekarovičová, J. 185
 Пелевин, В. 20, 22, 23, 113
 Pelova Dejkova, Ch. 185
 Pentkovska, T. 184
 Perneky, X. 78, 79
 Петкевич, Ю. 20
 Петрова, Л. 104
 Петрушевская, Л. 120
 Пирожкова, А. 113
 Писемский, А. Ф. 116
 Пищикова, Е. 117
 Pletnevová, A. A. 183, 184
 Плотникова, А. А. 103, 104, 105, 107, 124, 128, 130
 Плунгян, В. А. 110, 121
 Пльгаўка, Л. Л. 95
 Podmaková, D. 97
 Podolák, J. 96
 Полевой, Н. А. 21
 Поликарпова, Т. 24
 Полонский, Г. 116
 Полянская, И. 21

- Polívka, J. 166
 Померанц, Г. С. 115
 Прашкевич, Г. 20
 Pražák, J. 71
 Пригарин, А. А. 105
 Прилепин, З. 20, 21, 118
 Пришвина, В. Д. 114
 Prigarin, A. A. 103, 106
 Prochorova, G. M. 183
 Prokírčáková, M. 97, 99, 100,
 183-184, 189-190
 Przyczyna, W. 158
 Přadková, P. 185
 Пушкин, А. С. 115, 118
 Путин, В. 31
 Ruchov, V. A. 185
 Пыпин, А. Н. 83, 84
 Рачки, Ф. 84
 Радзинский, Э. С. 21, 23, 120
 Radovanović, D. 185
 Рахилина, Е. В. 110
 Расторгуев, Е. И. 19
 Рагушинская, И. 118
 Ratkoš, P. 190
 Рецептер, С. 22
 Regan, R. 32
 Rehuš, S. 185
 Рекемчук, А. Е. 115, 116
 Ремизов, В. 20
 Rembiszewska, D. K. 185
 Remetić, S. 185
 Ribarova, Z. 157
 Riedl, A. 98
 Рилски, Н. 92
 Ripka, I. 181-182
 Ristović, N. 188
 Рязанов, Э. 21, 112
 Rjabec, L. V. 185
 Robotycki, Cz. 45, 54
 Rohoň, J. 187
 Романов, П. С. 19, 115
 Романска, Цв. 103
 Романски, С. 103
 Ровнякова, Л. И. 81, 83, 85
 Розов, В. 114
 Rožai, G. 192
 Рубанов, А. 22, 24, 113
 Рубина, Д. 20, 22, 115, 116
 Rudenković, L. 54
 Rudnik-Karwatowa, Z. 157
 Rúfus, M. 167
 Ruggieri, V. 58
 Rummelová, H. 97
 Rusak, V. P. 185
 Ružička, J. 5, 10
 Рыбаков, В. 24, 113, 116
 Рыбакова, М. 116
 Сабитова, Д. 113
 Sabol, J. 158
 Садулаев, Г. 22
 Садур, Н. 19
 Садур, Р. 20
 Сахарова, Т. 116
 Şaïneanu, L. 46, 48, 54
 Салтыков-Щедрин, М. Е. 18,
 19, 21, 24
 Санаев, П. 24
 Санникова, О. В. 128
 Satinská, L. 6
 Satoła-Staškowiak, J. 3-15
 Савельев, А. 20
 Secomska, K. 51
 Седакова, И. А. 122
 Седых, А. 112
 Sedláček, J. 71
 Sedlák, I. 35, 43, 76
 Семенов, С. А. 120
 Семенов, Ю. 20, 24
 Семенова, М. 22
 Сергеев-Ценский, С. Н. 115
 Serejski, M. H. 52
 Schaller, H. 157
 Siatkowski, J. 123, 185
 Sierociuk, J. 157
 Симонов, К. 20, 23, 24, 118, 120
 Симонова, Д. 23, 117
 Simonescu, D. 51
 Синявская, З. 113
 Синицына, В. 19
 Sirácky, J. 133, 134, 137, 138,
 139, 144, 149
 Skladaná, J. 90-91, 181-182
 Sklenár, J. 187
 Славникова, О. 113, 114
 Славовский, А. 20, 21
 Sládkovič, A. 167
 Sluha, F. 78
 Sluha, J. 76
 Smatana, M. 185
 Smole, V. 185
 Sobotka, R. 126, 129, 131
 Соколов, М. 112
 Соколовская, Я. 114
 Sokolová, M. 5, 8
 Солженицын, А. 24
 Солженицын, А. И. 23
 Соллогуб, В. А. 116
 Соловейчик, С. 117
 Сологуб, Ф. К. 24
 Соломатина, Т. 112
 Sólóši, B. 79
 Спасов, Л. 157
 Спектр, В. 114
 Старчевичу, А. 85
 Staņceva, K. 183
 Stanislav, J. 99, 182, 190
 Stanislav, M. 169
 Stawowy-Kawka, I. 159
 Степнова, М. Л. 114
 Стругацкий, А. 21
 Стругацкий, Б. 21
 Stradomski, J. 97, 182, 189
 Strýčková, M. 67-74, 97,
 182-183
 Суботић, Ј. 92
 Subotin, T. 184
 Сухов, Е. 118
 Suchanek, L. 158
 SujECKa, J. 157
 Sumrova, V. 13
 Сурикова, К. 116
 Суворин, А. С. 82, 84
 Szeptyński, R. 185
 Szpyra-Kozłowska, J. 9, 11
 Šafárik, J. 182
 Šafárik, P. J. 163, 165, 181,
 189, 191
 Шаинян, К. 113
 Šalajeva, T. V. 185
 Šalkovský, P. 158
 Щеглов, А. 113, 116
 Щербакова, Г. 24, 112, 120
 Щербак, Н. 22
 Šekli, M. 185
 Шеллер-Михайлов, А. К. 19, 120
 Шергин, Б. В. 120
 Шергин, Б. В. 19
 Шишкин, М. 116
 Škoviera, A. 190
 Шляпентох, Д. 120
 Шмелев, А. Д. 17, 25, 110
 Šmeringaiová, P. 98, 182-183
 Шолохов, М. А. 115, 117, 118

- Šolčina, J. 92
 Шпанов, Н. Н. 18, 20
 Штейнке, К. 107
 Štec, M. 71
 Štefanovičová, T. 97
 Štolc, J. 5, 10, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149
 Штросмайеру, Й. Ю. 85
 Štúr, E. 91, 164, 167, 182, 189, 191
 Šubarić, L. 186, 187, 188
 Шукшин, В. 113, 120
 Šuldig, J. 78
 Шварц, Е. Л. 113
 Švagrovský, Š. 35, 36, 43
 Švec, T. 184
 Švec-Slavkovian, J. 168, 169, 171, 176
 Švedova, I. 191
 Taft, R. F. 59
 Тантуровска, Л. 92
 Temčinas, S. 184, 189
 Тендряков, В. 22, 24, 116
 Teolog, Ř. 58
 Терехов, А. 23, 24, 116
 Terkanič, M. 6
 Tibenský, J. 77
 Timon, S. 77
 Timuška, A. 123
 Ткачук, М. М. 185
 Токарева, В. 113
 Толстая, С. М. 122
 Толстой, А. Н. 112, 115
 Толстой, Л. Н. 82, 112, 113, 118, 120
 Толстой, Н. И. 92, 130
 Tomášková, E. 27-34
 Tompa, L. 68
 Tóth, G. 186
 Трауб, М. 18, 118
 Трелиаковский, В. К. 118
 Трифионов, Ю. В. 19, 23, 24, 113, 115, 118, 120
 Тронина, Т. 112, 118
 Трубачев, О. Н. 124, 129
 Trupr, D. 30, 31, 32, 33
 Тучков, В. 19
 Тургенев, И. С. 19, 20, 21, 22, 23, 112, 118, 120
 Tutilov, A. 183
 Tutkur, E. 185
 Udvari, I. 68
 Uhrinová, A. 133, 148
 Ухванова-Шмыгава, I. 157
 Улицкая, Л. 18, 20, 21, 22, 23
 Унс, В. 133, 149
 Urbanová, L. 6
 Успенский, Г. И. 21, 22, 112
 Устинов, Т. 112
 Устинова, Т. 117
 Ушаков, Д. Н. 17
 Uzeneva, E. S. 97, 103-109
 Václavík, A. 126, 129, 131
 Вайнер, А. 22
 Вайнер, Г. 22
 Vajanský, S. H. 167
 Валеева, В. 113
 Валеева, М. 21
 Валенцова, М. М. 108, 122-132, 191
 Valdrová, J. 4
 Ваншенкин, К. Я. 115, 116
 Варламов, А. 20, 22
 Vasileva Vasileva, L. 185
 Ващенко, М. 80-86
 Vašica, J. 166
 Vašíčková, S. 99, 100, 192
 Vaškovič, J. 78, 79
 Večerka, R. 166
 Velculescu, C. 52
 Vendina, T. I. 159, 185
 Вересаев, В. В. 117, 118
 Вергинская, Л. 116
 Vereš, A. 139, 149
 Веселовский, А. Н. 84
 Виноградова, Л. Н. 125
 Вишневецкая, М. 22
 Vítanovová, M. 191
 Vlčanová, M. 89
 Vlček, R. 75
 Войнович, В. 20
 Волконский, С. М. 114
 Володарский, Э. 18, 22
 Володина, М. Н. 29
 Vrábřová, J. 6
 Vranić, S. 185
 Вригт, Г. Х. 16, 25
 Walecki, W. 159
 Walter, H. 29
 Waniakowa, J. 185
 Weir, A. 54
 Weiss, P. 185
 Wierzbicka, A. 110, 121
 Wilšínská, E. 98, 99, 183, 190-192
 Wipszycka, E. 53, 54
 Wiśniewski, R. 53, 54
 Wölke, S. 185
 Wujka, J. 164
 Záborská, A. 192
 Záborský, J. 182, 189, 191
 Задоя, К. 122
 Зайончковский, О. 24
 Зайцева, Н. И. 125, 127, 128
 Зализняк, А. А. 110, 111, 121
 Залыгин, С. 21
 Запрудски, С. 92
 Zavorský, S. 67, 68, 97, 98, 99, 100, 182, 186-189
 Zelenák, Š. 149
 Zibrť, Č. 130, 131
 Zieliński, B. 158
 Zlatoš, Š. 169
 Зорин, Л. 19, 21, 118
 Зосимкина, М. 114
 Zowczak, M. 47
 Zubko, P. 69, 75, 97, 100, 169, 183
 Zvalená, E. 91-92
 Жадовская, Ю. В. 19
 Žeňuch, P. 52, 54, 55, 56, 67, 68, 90, 96-100, 139, 149, 150-161, 177-180, 182, 183, 189, 190, 191, 192
 Žeňuchová, K. 96, 97, 99, 100, 139, 149, 151, 179, 183, 190, 191
 Žigo, P. 36, 43, 97, 144, 185, 192, 193, 194
 Žiláková, M. 133, 148
 Živova, M. 184
 Жолковский, А. К. 17, 25
 Жженов, Г. 113

CONTENTS

STUDIES

E. UZENEVA: St. Nicholas in the folklore of the Old Believers in Bulgaria	103
A. E. БОЧКАРЕВ: On sense of <i>zhalost'</i> (pity) and related concepts in the Russian linguistic consciousness	110
M. BAJEHIՉOBA: Moravian and Silesian demonology in Czech and Slovak cultural areal	122
M. HRÍBOVÁ: Historical and Cultural Contexts of Slovak Dialects in Serbia I.....	133

REVIEW ARTICLES

P. ŽEŇUCH: Commissions at the International Committee of Slavists – <i>Status and Activities</i>	150
J. DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ: A significant work on the history of Slovak in its pre-standard period. Doruľa, J.: Slováci medzi starými susedmi / Môžu byť aj Slováci starí? Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Slovenský komitét slavistov. 2015. 488 s.....	162
R. LAPKO: Ján Švec-Slavkavian and his translation of the breviary	168

REPORTS and REVIEWS

P. ŽEŇUCH – J. DORULA: Information on the Accreditation Assessment of Activities of the Jan Stanislav Institute of Slavistics for the Years 2011-2015 by the International Panel of Foreign Experts	177
J. SKLADANÁ: Optimistic Eighty Years of Professor Ivor Ripka	181
P. ŠMERINGAIOVÁ – M. STRÝČKOVÁ: Conference Liturgical Languages in Spiritual Culture of Slavs	182
M. PROKIPČÁKOVÁ: Conference on Slavic Hymnography in Vienna.....	183
M. CHOCHOL: Session of the International Committee for Slavic Linguistic Atlas in Slovakia.....	184
S. ZAVARSKÝ: ALMÁSI, G. –ŠUBARIĆ, L. (eds.): Latin at the Crossroads of Identity. The Evolution of Linguistic Nationalism in the Kingdom of Hungary.. ..	186
M. PROKIPČÁKOVÁ: ŽEŇUCH, P. – NIKOLOVA, S. (eds.): Kliment Ochridský a jeho prínos pre slovanskú a európsku kultúru.....	189
E. WILŠINSKA: ŽEŇUCHOVÁ, K. – КИТАХОБА, М. – ŽEŇUCH, P. (eds.): Jazyk a kultúra v slovanských súvislostiach (zo slovanskej etnolingvistiky).	190
J. BILSKÝ: Case Syncretism in Slavic Languages	192

u. fond
na podporu
umenia

SLAVISTICKÝ ÚSTAV JÁNA STANISLAVA SAV BRATISLAVA
SLOVENSKÝ KOMITÉT SLAVISTOV

SLAVICA SLOVACA, ročník 52 (2017), č. 3. a 4. (supplementum).

Vychádza: 1. číslo v júni, 2. číslo a 3. číslo a 4. (supplementum) v decembri

VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Dúbravská cesta 9, 845 02 Bratislava.

Tel.: 02/20920203, e-mail: vedasav@savba.sk.

Vychádza s finančnou podporou z verejných zdrojov z Fondu na podporu umenia.

Distribúcia / Distributed by:

Slovart G. T. G., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava

ISSN 0037-6787

Časopis je evidovaný: Scopus, CEJSH, DOAJ, C.E.E.O.L., ERIH PLUS, MLA,
CARHUS Plus+ 2014, CIRC, SJR, ProQuest, EBSCO